

2. august 2011

EM 2011/51

Med henvisning til 33 i Forretningsorden for Inatsisartut, fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag til behandling.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse om de tiltag, som Grønlands Selvstyre vil skulle gennemføre for at kunne leve op til kravene i FN's handicapkonvention. Redegørelsen skal udgøre et egnet grundlag for den videre proces hen imod en ratificering af konventionen, og skal forelægges for Inatsisartut inden udgangen af 2012.

(Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Det anslås, at der i hele verden findes omkring 650 mio. handicappede. Også i Grønland har vi medborgere, der har en eller anden form for handicap.

De Forenede Nationers generalforsamling vedtog den 13. december 2006 "Konvention om rettigheder for personer med handicap" – i daglig tale: "FN's handicapkonvention".ⁱ

Konventionens formål er at fremme og sikre handicappedes adgang til fuldt ud at gøre brug af alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre og at fremme respekten for handicappede. Konventionen indeholder bl.a. en bestemmelse (artikel 9) om, hvordan handicappede skal sikres adgang til offentligt tilgængelige bygninger og transportmidler og til samfundets kommunikationsmidler og informationstjenester.

Konventionen trådte i kraft i 2008ⁱⁱ, og året efterⁱⁱⁱ vedtog Folketinget, at Danmark skulle ratificere konventionen, dog med forbehold for Grønland. Konventionen har derfor nu virkning for Danmark, men indtil videre ikke for os.

De lande, som har ratificeret konventionen, har derved forpligtiget sig til at sikre de handicappedes rettigheder, således som konventionen foreskriver, og dermed bidrage til, at handicappede opnår samme muligheder og rettigheder, som alle andre. Denne forpligtelse kan indebære, at gældende lovgivning på en række punkter skal ændres, og at nye regler skal indføres.

I landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap^{iv} står der i § 1, stk. 1: "*Personer med fast bopæl i Grønland, der har et vidtgående psykisk eller fysisk handicap, skal sikres en tilværelse så nær det normale som muligt.*"

Den målsætning, som denne bestemmelse er udtryk for, harmonerer vældigt godt med FN konventionen. I praksis er der dog næppe tvivl om, at vi står over for en række store udfordringer, hvis vi skal kunne leve op til FN konventionens krav.

Den 3. februar 2010 svarede Naalakkersuisoq for sociale anliggender Maliina Abelsen således på et spørgsmål vedr. handicappedes rettigheder:

"Som udgangspunkt er Naalakkersuisut tilhænger af, at FN's konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap sættes i kraft for Grønland. Imidlertid kræ-

ver tiltrædelse og ikke mindst implementering af konventionen et stort forarbejde. Et sådan arbejde ser Naalakkersuisut med positive øjne på. Der foreligger dog ikke planer om, hvornår konventionen vil blive tiltrådt.”

Ligesom Naalakkersuisut er jeg tilhænger af, at handicapkonventionen sættes i kraft for Grønland, og ligesom Naalakkersuisut anerkender jeg også, at der ligger et stort arbejde foran os, før vi kan nå dette mål. Jeg er heller ikke blind for, at konventionen kan rumme bestemmelser, som Grønland umiddelbart vil kunne få vanskeligt ved at leve op til.

Jeg finder det imidlertid væsentligt, at Grønland ikke i længden står udenfor en central FN konvention om menneskerettigheder. Jeg finder det derfor også væsentligt, at vi nu får igangsatt en proces hen imod ratificering af konventionen; i første omgang i form af en afdækning af de udfordringer, vi står overfor, hvis vi skal kunne leve op til konventionens krav.

Derfor foreslår jeg, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse herom, som skal forelægges for Inatsisartut inden udgangen af 2012.

Redegørelsen skal omfatte en gennemgang af konventionens bestemmelser, med angivelse af hvilke ændringer i den gældende retstilstand, de enkelte bestemmelser vil nødvendiggøre.

Der skal herved tages højde for, at ikke alle konventionens bestemmelser fastsætter ufravigelige krav til de stater, som har ratificeret konventionen. En række af konventionens bestemmelser har således karakter af overordnede målsætninger og bestemmelser om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, der så vidt muligt skal gennemføres, inden for de ressourcer, landet har til rådighed.

I det omfang nødvendige ændringer af retstilstanden vil indebære økonomiske konsekvenser, bør der redegøres herfor, således at de enkelte ændringer af retstilstanden over de kommende år vil kunne indgå i den samlede finanslovsrioritering, og realiseres så hurtigt, som de økonomiske forhold tillader.

En sådan inatsisartutbeslutning vil være et vigtigt signal at sende, både til vore handicappede medborgere og til verdenssamfundet: Et signal om, at de handicappedes vilkår og rettigheder ligger os på sinde, og at de første skridt nu er taget, på den vej, som vil føre til, at FN's handicapkonvention får virkning for Grønland.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslagsstiller anslår, at udarbejdelse af redegørelsen vil medføre et samlet administrativt ressourceforbrug svarende til i alt mellem et halvt og et helt årsværk, inklusive oversættelse og forskellige myndigheders afgivelse af høringsvar.

ⁱ Konventionen er vedhæftet dette beslutningsforslag, dog kun på dansk, idet der ikke på nuværende tidspunkt findes nogen officiel grønlandsk oversættelse af konventionen.

ⁱⁱ 3. maj 2008.

ⁱⁱⁱ 28. maj 2009.

^{iv} Landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994, med senere ændringer.